

Я є одним з інтернів, які проходили стажування у «Європейському русі для України». Одне з завдань, що ми мали виконати, вимагало ознайомлення з практикою застосування сонячної енергії у Австрії та перенесенням австрійського досвіду в економіку України.

За підсумками виконаних завдань інтернів можна відзначити, що українська молодь оцінює розвиток альтернативної сонячної енергетики однозначно позитивно, і в своїх творчодослідницьких роботах рекомендує найрізноманітніші шляхи та методи її впровадження в українських реаліях.

Наголошується на тому, що традиційні джерела енергії (нафта, газ, вугілля) є **вичерпними**, атомна енергетика взагалі є небезпечною, і рано чи пізно людство опиниться перед серйозною енергетичною кризою. Аби цьому зарадити, слід активно практикувати застосування **альтернативних видів енергії** – сонячної, вітрової та водної. Якщо взяти до уваги, що Сонце – невичерпне джерело світла і тепла для живих істот, яке можна використати на найрізноманітніші потреби – розвиток саме сонячної енергетики видається молодим дослідникам найперспективнішим.

Для чого можна використовувати сонячну енергію?

- для забезпечення гарячою водою та теплом ферм;
- для тепличного вирощування рослин, їх переробки та підсушування, для рільництва взагалі;
- на підприємствах з розведення риби, які досить енергоємні;
- у сфері побуту (в т.ч. для освітлення вулиць);
- для виробництва електроенергії та опалення житлових будинків шляхом встановлення на дахах сонячних панелей.

У **промисловість** впроваджувати цей вид енергії поки що рано – через його порівняно високу вартість та малі об'єми вироблення енергії. Слід відзначити, що використання цієї технології неможливе для потужних приладів, а у **сільському господарстві** всі прилади – малопотужні.

Засоби, за допомогою яких має впроваджуватися сонячна енергія – сонячні колектори і батареї та електростанції. Перші призначені для приватних ферм та будинків. Другі – для забезпечення електроенергією цілих населених пунктів та регіонів.

Найперспективнішим **регіоном** для отримання та використання енергії Сонця дослідники неодноразово визнали південний.

Процес впровадження. Якщо проаналізувати шляхи впровадження сонячної енергетики в економіку України, то молоді дослідники відзначають потребу не просто в державній підтримці, а в **державній ініціативі** щодо розвитку сонячної енергетики. Державою має бути розроблений **стратегічний план (1 крок)**, що зводиться до зменшення споживання традиційної електроенергії на певний відсоток та, відповідно, збільшення на такий самий відсоток використання сонячної. Відповідні державні установи підрахували б ефективність впровадження сонячної енергетики в різних галузях господарства України та розробили б плани з її впровадження в різних частинах України, залежно від кліматичних умов. Держава має також заохочувати дослідження різних установ, інститутів та організацій з даного питання. Далі, потрібно створити відповідну **посаду (2 крок)** на державному та регіональних рівнях. Інтерни називали її по-різному – Міністр з питань енергоефективності та енергозбереження України, менеджер відділу геліоенергетики, голова Управління альтернативної енергетики, координатор з питань сонячної енергетики, радник з питань використання альтернативних джерел енергії, просто "Сонячний енергетик" тощо.

Далі, з метою формування у громадськості екологічного мислення та довіри до сонячної енергетики, а також для залучення інвесторів, потрібно провести **інформаційну кампанію (3 крок)**, яка б орієнтувалася в першу чергу на фермерів, приватних власників та великих підприємців – для заохочення встановлення ними сонячних колекторів, за що вони отримували б певні пільги від держави. Наприклад, пропонують молоді дослідники, фермерам, які

виявлять бажання встановити відповідне обладнання, з боку держави можна надавати безвідсоткові кредити, зменшити податок вдвічі, або ж надавати обладнання у короткострокове (3-4 місяці) користування. Це не дивно, адже нові технології лише з часом даватимуть прибуток. Тобто, агітація для широкого загалу і для суб'єктів господарювання – дещо різна (екологічна і економічна відповідно). Щодо форм агітації, то це – зустрічі безпосередньо з фермерами, видання агітаційної літератури, організація благодійних концертів (кошти йшли б на реалізацію проектів з використання сонячної енергії), семінарів та конференцій як на національному, так і на міжнародному рівні, проведення лекцій із запрошенням провідних спеціалістів у даній галузі, організація закордонних подорожей до країн-лідерів з застосування практик альтернативної енергії в сільськогосподарському секторі. Навіть створення телефонної гарячої лінії та введення ґрунтового вивчення енергозбереження в курсі екології у навчальних закладах, як пропонував дехто з інтернів.

Проблеми розвитку сонячної енергетики:

- 1) доволі дороговартісне виробництво;
- 2) вилучення великих площ сільськогосподарських угідь під станції (1 МВт потужності = 2 гектари відчуженої землі);
- 3) відсутність дозволу з боку українського законодавства на продаж земель компаніям;
- 4) відсутність системи мережі організацій, які спеціалізуються на розповсюдженні сонячних технологій і сервісному обслуговуванні;
- 5) упередженість з боку населення та часткова консервативність щодо новацій.

Але **переваги** сонячної енергії ось у чому:

- 1) Дасть змогу зменшити використання традиційних джерел енергії;
- 2) Екологічна енергія з року в рік дешевшає;
- 3) Збереження довкілля і чистого повітря;
- 4) Це альтернативна енергія майбутнього;
- 5) Це дасть змогу зменшити залежність України від імпортованих енергоносіїв;
- 6) Україна посяде гідне місце серед цивілізованого світу.

Всі інтерни зійшлися на тому, що сонячна енергетика буде ефективна в далекій перспективі. Одна молода дослідниця взагалі заявила, що вже через 10 років можна говорити про повний перехід до альтернативних джерел енергетики. Як на мене, то це занадто рано, але десь 40-50 років – саме те.